

Gespiegeld: Marcela Krinke Susmelj & Ton de Ridder

De Zwitserse Marcela Krinke Susmelj rijdt al jaren op het hoogste niveau mee en is inmiddels een bekend gezicht geworden op de grootste concoursen ter wereld. Met Smeyers Molberg en Smeyers Lazander gooit ze hoge ogen met proeven waar de harmonie vanaf straalt. Ze traint nu enkele jaren samen met Ton de Ridder, de geboren Nederlander die in de jaren zeventig richting Duitsland vertrok. De Ridder runt samen met zijn vrouw Alexandra Simons-De Ridders en dochters Jill en Julia de wedstrijdstal Hof Rossheide in Aken. Dressuur spreekt op Indoor Brabant met Marcela en Ton over de dunne lijn tussen zo goed mogelijk presteren en toch harmonie in het rijden bewaren.

TEKST: BETTINE VAN HARSELAAR

FOTOGRAFIE: YVETTE MARCHANT

>>

Marcela:

‘Misschien zou ik met meer druk hogere scores kunnen halen, maar we kiezen er bewust voor dat niet te doen’

Marcela: “Ik probeer altijd veel harmonie in mijn proeven te leggen. Dat probeer ik samen met Ton, mijn trainer, te bereiken. Ook probeer ook altijd heel goed naar mijn paard te luisteren. Dat komt misschien ook omdat het paard waar ik nu mee rijd, Smeyers Molberg, erg gevoelig en nerveus kan zijn. Ton kan me precies vertellen wanneer ik nog voor iets meer expressie kan gaan en wanneer niet. En wanneer ik me goed voel over de conditie van mijn paard dan doe ik dat. Hier op Indoor Brabant had ik er misschien meer uit kunnen halen, maar dat hebben we niet gedaan. Pas in Frankfurt deed ik dat wel, daar kon ik heel voorwaarts en aanvallend rijden, maar hier in Den Bosch was hij meer gespannen. Dan is het moeilijker om alles uit de kast te halen. Met zo’n paard als dit begin je eigenlijk ieder concours weer op nul; je weet nooit hoe hij gaat reageren. Maar je probeert het altijd: een proef moet er makkelijk en harmonieus uitzien, met toch dat laatste beetje expressie. En vooral dat laatste is een heel dunne lijn: hoeveel expressie kan je uit je paard halen, zonder te veel druk te zetten? Die grens moet je nauwlettend in de gaten houden, iedere dag weer. Voor een groot deel is dat ook instinct. Ik probeer mijn paard altijd goed aan te voelen en net iets sneller te zijn dan hem. Ik ben geen ruiter met veel kracht, dus ik moet alles rijden op techniek. Er moet nooit te veel druk op je paard staan, maar je moet als ruiter soms toch risico’s durven nemen om nét dat beetje meer eruit te halen. Hoe ver je hierin kunt gaan hangt ook van je paard af.”

AFWEGINGEN MAKEN

“Ik denk dat veel ruiters te veel druk op hun paard zetten. Dat is niet mijn stijl van rijden. Ik ben ook dierenarts, dus ik kan het paard vanuit verschillende perspectieven bekijken. Door mijn professe als dierenarts ben ik me heel erg bewust van de geestelijke en fysieke gesteldheid van mijn paarden. Ik wil nooit mijn paard bang maken en zal nooit proberen mijn paarden te ‘breken’ om iets voor elkaar te krijgen. Dan heb ik het liever niet. Misschien ben ik daardoor wel iets te voorzichtig soms, maar dat is een afweging die je voor jezelf moet maken. Wanneer ik de indruk heb dat mijn paard niet helemaal in topvorm is, dan zal ik nooit proberen op wedstrijd toch 75 procent eruit te halen, dan ben ik tevreden met 71 procent. Als een paard niet fit is, dan start ik sowieso niet, maar de ene wedstrijd voelt je paard altijd beter aan dan de andere. Je gaat natuurlijk op wedstrijd om te presteren, maar ik wil altijd het belang van het paard in het oog houden. Dat geldt ook voor de eigenaresse van mijn paarden, mevrouw Meyer. De paarden zijn als een familie voor ons, we gaan er graag voorzichtig mee om. Wanneer ik bijvoorbeeld op een wedstrijd zie dat de bodem niet in goede conditie is, dan zal ik nooit een maximale uitgestrekte draf rijden, dan ben ik tevreden met een zeven en zal ik niet eens proberen een acht of negen te halen. De dunne lijn tussen harmonie en toch presteren op wedstrijd is iets waar we vaak over praten. Misschien zou ik door meer druk op mijn paarden te zetten hogere scores kunnen halen, maar we kiezen er vaak bewust voor dat niet te doen. We proberen de paarden goed te managen.”

Ton: 'De grens van wat toelaatbaar is wordt soms te veel opgezocht'

Ton: "Marcela en ik trainen nu vier jaar samen. Dat gaat met veel wederzijds respect en rust. Ook de ondersteuning van de eigenaresse van de paarden, mevrouw Meyer, is hierin van groot belang. We werken heel leuk en gezellig met elkaar samen, ook wanneer we een keer een tegenvaller hebben kunnen we hier even goed van balen, maar we schuiven nooit de schuld in elkaars schoenen. Wel maken we altijd bewust een afweging met hoeveel expressie we een proef willen gaan rijden. Sommige ruiters tonen iets te weinig respect tegenover hun viervoeter. De grens van wat toelaatbaar is wordt soms te veel opgezocht. In onze sport begeven we ons tegenwoordig altijd in het openbaar: iedereen kan tegenwoordig iets opnemen of filmen op een mobiele telefoon. Ik begrijp heel goed dat er dan soms vragen of opmerkingen komen vanuit het publiek over het respect naar ons paard. Het is goed dat er dan vragen komen over het verkrijgen van meer expressie en het onder druk zetten van onze paarden vandaan komt. Dit kan van een jaarplanning afhangen, van de ervaring van de combinatie en van je doelstelling. Bijvoorbeeld hier op Indoor Brabant rijden een paar combinaties die alles op alles moeten zetten om naar de wereldbekerfinale te mogen. Zij zullen er vandaag waarschijnlijk wat meer druk op zetten. Wij als trainer en instructeur moeten ook kijken wie we onder druk kunnen zetten. Er zijn mensen die niet het laatste gevoel hebben, daar moet je als trainer voorzichtig mee zijn. Ook moet je naar het paard kijken, je moet een paard niet laten schrikken. Het belangrijkste wat voor mij altijd op de voorgrond staat, is de gezondheid van het paard. Ik ben er soms bang voor dat het hele extravagante kruisen in het achterbeen vanuit het kniegewricht voor problemen kan zorgen bij paarden. Tijdens het rijden moeten we dat soort zaken altijd in het achterhoofd houden."

EXTRAVAGANTIE NIET OVERDRIJVEN

"We hebben ook met fokkerij te maken, het paard dat Marcela hier rijdt is heel snel en schrikachtig. Iedereen stond ervan versteld dat zij het aandurfde met dit paard te beginnen. Ik denk juist dat ze samen in de loop der jaren heel erg gegroeid zijn en dat ze elkaar vertrouwen hebben gegeven. Met meer expressie door meer druk op je paard te zetten bereik je niet de top. Wij willen graag het paard gezond houden en elkaar vertrouwen. Ik ben er bijvoorbeeld ook geen voorstander van om de Grand Prix proef in te korten. Dan komt er te veel druk te staan op de piaffe, passage en op het nóg extravaganter appuyeren. Dat geeft meer druk op onze paarden. Ik zag laatst een video terug van de Olympische Spelen in Atlanta, 1996. Dat zag er heel anders uit dan tegenwoordig. Dat is enerzijds een compliment aan de sport, fokkerij en aan onze ruiters, maar het extravagante moet niet verder overdreven worden. Dat is mijn mening. De druk die je als ruiter uitoefent moet iedereen voor zichzelf beslissen. Natuurlijk proberen wij ook wel eens iets meer, om te kijken of we het maximale eruit kunnen halen. Wanneer gaan we te ver, en wanneer kan het nog wel? Juist op dit punt moeten we een keer de Grand Prix proef onder ogen nemen. Wat ik zelf een mooie oefening vind uit de oudere Grand Prix is de middengalop met een galopwissel erin. Dan kan je precies zien of een paard rustig, losgelaten en aan de hulpen is. Maar niet iedereen zal daar blij mee zijn."